

Protokoll fört vid enskild föredragning

Social- och miljöavdelningen

Miljöbyrån, S4

Beslutande

Vicelanrådet
Camilla Gunell

Föredragande

Vattenbiolog
Mikael Wennström

Justerat

Omedelbart

Ärende/Dnr/Exp.

Beslut

Nr 85

Anhållan om förlängning av spridningstiden
för stallgödsel hösten 2018

ÅLR 2018/8831

158 S4

Ålands Producentförbund anhöll 19.10.2018 om förlängd tid för spridning av stallgödsel fram till 30 november. De motiv man framför är att skörd av vall och djurbete på vallar på grund av sommarens extrema väderlek fortgått ända fram till nu och att därför stallgödelspridning på många gårdar blivit försenad.

I det s.k. nitratbeslutet, Ålands landskapsregerings beslut om begränsning av utsläpp i vatten av nitrater från jordbruket (2016:41), sägs att gödselmedlen ska spridas på ett sådant sätt att det inte sker någon avrinning till vatten och det klargörs att gödsel inte får spridas på tjälad, snötäckt eller vattenmättad mark.

Vidare framgår att grundregeln är att spridning av stallgödsel på hösten inte får ske efter 31 oktober. Landskapsregeringen kan dock, på grund av exceptionella väderleksförhållanden, bevilja en förlängning av spridningstiden med maximalt 6 veckor. Huvudsyftet med bestämmelserna om spridningstiden är att minimera avrinningen och läckaget av näringsämnen till vatten.

Vid en rundringning till jordbrukare och entreprenörer har det framkommit att markerna fortfarande är torra och på vissa håll så hårda att de är svåra att plöja. Det har därvid framförts att en förlängning av tiden skulle medföra bättre möjlighet till nermyllning. Det har även framförts att en längre spridningstid skulle öka möjligheten att undvika spridning av gödsel strax före eller i samband med nederbörd.

Landskapsregeringen konstaterar att situationen påminner om 2016 då spridningstiden förlängdes med tre veckor på grund av torra och hårda marker.

Landskapsregeringen godkänner en förlängning av spridningstiden till och med den 10 november 2018. Landskapsregeringens bedömning är att en förlängning av spridningstiden möjliggör bättre och jämnare

nermyllning av gödseln, och att spridningen lättare kan genomföras i samband med torr väderlek. Därigenom minskar risken för läckage av näringsämnen genom ytavrinning i samband med nederbörd.

Landskapsregeringen konstaterar att syftet med nitratsbybeslutets bestämmelser om spridningstid är att den näring som sprids med gödseln ska omhändertas av växande gröda och att en större del av gödseln därför ska spridas under vår och sommar. Landskapsregeringen betonar återigen vikten av att gödsellagringen ordnas och att gödselspridningen planeras på ett sådant sätt att nitratsbybeslutets bestämmelser kan genomföras. Rekommendationerna i nitratsbybeslutet bör så långt som möjligt följas.

Beslutet gäller hela Åland förutom i de primära avrinningsområdena till dricksvattentäkter där det inte är tillåtet att sprida stallgödsel efter den 31 oktober. Med primärt avrinningsområde menas de områden som ligger i direkt anslutning till eller som via diken har avrinning direkt till täkter. De dricksvattentäkter som berörs av beslutet är de som nämns nedan.

Dricksvattentäkter skyddade av vattenskyddsområden:

- * Dalkarby träsk, Jomala
- * Långsjön, Jomala och Finström
- * Markusbölefjärden, Finström

Övriga dricksvattentäkter på Åland:

- * Borgsjön, Sund
- * Lavsböle träsk, Saltvik
- * Toböle träsk, Saltvik
- * Oppsjön, Kökar

Vid spridning inom Ålands Vattens vattenskyddsområden ska de särskilda regler som gäller där också beaktas.
